
Agenda Vitaal Platteland

thema Korte Voorzieningsketens

27 februari 2018

meer info: p.rijzebol@gelderland.nl of y.geelen@gelderland.nl

1 Algemeen

De provincie Gelderland werkt aan een duurzame landbouw, die bijdraagt aan een economisch gezond en leefbaar platteland. De Agenda Vitaal Platteland, kortweg AVP genoemd, geeft hiervoor de richting aan. Dit gebeurt via thema's. Bij de keuze van de thema's en de invulling ervan wordt ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen. Het is dus geen statisch beleidsdocument, maar een 'rollende' agenda.

De aandacht voor een gezond platteland neemt toe, net als het inzicht in de bijdragen van de landbouw aan bijvoorbeeld klimaatverandering. Voor het gezonder maken stelt de provincie budget beschikbaar als ondersteuning voor projecten die hieraan een bijdrage leveren.

Voor het gezonder maken zijn enkel financiële bijdragen aan projectinitiatieven niet voldoende. Daarom gaan we tevens de thema's van een Vitaal Platteland op de agenda zetten: we zoeken het debat op, we faciliteren samenwerking en kennisuitwisseling, en met onze partners spreken we over rollen en verantwoordelijkheden.

In deze notitie wordt de stand van zaken van het thema Korte Voorzieningsketens beschreven.

2 Voortgang

rol voor gemeenten

Korte voorzieningsketens betreft handel en productie van landbouwproducten waarbij sprake is van een beperkt aantal deelnemers in de keten producent-verwerker-consument. Het gaat om plaatselijke economische ontwikkeling en nauwe geografische en sociale betrekkingen tussen producenten, verwerkers en consumenten. Het stimuleren van korte voorzieningsketens past daarom het beste op gemeentelijk niveau. De provincie ondersteunt de gemeenten in deze rol, o.a. door het faciliteren van het Gelders Kennisnetwerk Voedsel (www.voedselbijgeldersegemeenten.nl), het organiseren van bijeenkomsten, het subsidiëren van gemeentelijke voedselcoördinatoren, en het aanstellen van een consulent die advies op maat geeft aan gemeenten. Met als resultaat dat het thema voedsel inmiddels bij ruim een derde van de Gelderse gemeenten op de agenda staat; ruim een derde deel van de Gelderse gemeenten heeft een eigen voedselcoördinator.

projecten

Aan 9 gemeentelijke korte-keten-samenwerkingsverbanden is in totaal € 450.000 subsidie verleend. Dit betreft POP3 subsidie voor Korte Voorzieningsketens. Deze subsidieregeling wordt eenmaal per

jaar opengesteld en loopt tot en met 2020. Het is de bedoeling dat dan in iedere Gelderse gemeente een samenwerking is opgezet voor korte ketens. Zie bijlage 1.

Via AVP is 1 project ondersteund. Via POP3 (Innovatieve Concepten) zijn 6 projecten ondersteund, voor in totaal € 448.000 euro. Zie bijlage 2.

citydeal Voedsel

Als provincie hebben we de Citydeal Voedsel op de Stedelijke agenda ondertekend. Binnen deze citydeal werken we samen met 12 gemeenten en 3 ministeries aan projecten en beleidsontwikkeling op het gebied van duurzaam voedsel.

voedselbrief

Op 21 februari 2018 zal de Statenbrief Voedsel worden behandeld in Provinciale Staten. In deze statenbrief is geen uitgesproken doelstelling opgenomen. Voedsel is de verbindende factor tussen verschillende beleidsvelden, sectoren, en bevolkingsgroepen. Naast het voortzetten van de huidige inzet (duurzaamheid, circulair, innovaties en World Food Centre) onderzoeken we onze rol richting consumenten. De gedachte is om gebruik te maken van kansen die zich voordoen, zoals de Wereldvoedseldag in het najaar van 2017 in Ede.

Bijlage 1: Projecten POP 3 Korte Voorzieningsketens, 1e tranche najaar 2016

Bij deze projecten gaat het om samenwerkingsverbanden (in wording) van minimaal één gemeente en één streekproducent. Bij de 9 gehonoreerde projecten zijn in totaal 18 Gelderse gemeenten betrokken. Daarmee ondersteunen we ruim een derde van de Gelderse gemeenten bij het professionaliseren van de korte ketens.

aanvragende gemeente	andere deelnemende gemeenten	overige partners	kernzin van het project
Arnhem	Renkum, Lingewaard, Overbetuwe, Rheden.	De Horsterhof; IJsseloord; St. Ortus/Kweekland; St. Erkend Veluws-Streekproduct.	Voedselregio Rijn, IJssel en Linge voor een (h)eerlijk regionaal product.
Barneveld	nvt	Lankerenhof; Vanelly; Eicom.	Werken aan een korte voedselketen in Barneveld e.o. door het uitvoeren van praktijkproeven en het maken van een concreet plan.
Ede	nvt	Merkencooperatie; LTO Gelderse Vallei.	Lokale waar voor de Edenaar is een project waarin (agraris)ch ondernemers en de gemeente samenwerken aan een projectplan voor de productie en afzet van unieke onderscheidende regionale producten, met name smaakvol varkensvlees en groenten.
Doetinchem	nvt	Samenwerkingsverband in wording.	Gemeente Doetinchem en de projectgroep Streekproducten willen een markt creëren voor regionale producten in de binnenstad door middel van een markt(hal).
Geldermalsen	nvt	Fruitmedia BV; Cees Hakkert; De Echte Bakker; Eva & Elvira concept store.	Het ontwikkelen en verkennen van een innovatieve korte lokale retail - agrarische voorzieningsketen voor productie, verwerking en afzet van voedsel en die bijdraagt aan het herstel van de economische vitaliteit en beleving in het centrum van Geldermalsen.
Lochem	Bronckhorst.	Versboerderij Daalwiek.	Oprichting samenwerkingsverband korte voorzieningsketens Lochem en Bronckhorst.
Wageningen	nvt	Streekkantine.	Samen met de stad duurzame korte ketens bevorderen.
Wijchen	nvt	St. Diverzio; St. Dorp in bedrijf; Sfeer van Willems; Kwekerij Tuinen van Hagert.	Kracht brengen in de lokale korte keten door het versterken van de lokale foodcommunity en door een gedegen en gedragen planontwikkeling voor a. verwerking van lokaal voedsel voor inwoners via een 'foodfactory', en b. lokale gezonde en duurzame voeding in de plaatselijke zorgorganisaties.

Zevenaar	Duiven, Rijnwaarden, Westervoort, Montferland.	LTO afdeling Liemers/Montferland; St. Bevordering Streekproducten de Liemers; Melkveebedrijf De Fuik	Komen tot versterking van korte voorzieningsketens in de Liemers waarmee het aandeel regionale producten en consumptie toeneemt en bijdraagt aan een veerkrachtig en aantrekkelijk voedsellandschap.
----------	--	--	--

Bijlage 2: AVP en POP 3 (Innovatieve Concepten)

regeling	titel	inhoud	initiatiefnemer
IC1	Food Value	Ontwikkeling en realisering van een online marktplaats waar primaire producenten, hun helpers, verrijkers, transporteurs, en klanten samen een community vormen. Hierin maken zij afspraken over product, prijs en nieuwe ideeën.	The Plant e.a.
IC1	Waarden verwaarden	In beeld brengen van de gevolgen van toenemende diversiteit en robuustheid van groente- en tarwerassen en biodiversiteit voor het aankoopgedrag van consumenten met een Proeftuin in de gemeente Geldermalsen.	Estafette Odin BV e.a.
AVP1	Gelders Kennis-netwerk	Voortzetting van het Gelder Kennisnetwerk Voedsel voor Gemeenten.	Provincie
IC2	Noten4 Gelderland	Notenteelt is (nog) niet rendabel omdat tussen aanplant en oogst een lange periode zit. Doel is het ontwikkelen van een rendabele teeltwijze.	CropEye e.a.
IC2	Collegiale Keten	Aanpak om in de voedselketen niet alleen economische waarden, maar ook sociale en ecologische waarden te laten meespelen. Door samenwerking in Collegiale Ketengroepen ontstaan nieuwe ketenverbanden, nieuwe producten en makers, nieuwe vormen van financiering en nieuwe voedselketens.	Land & Co e.a.
IC2	Lokale graanketens	Ontwikkeling van een regionale graanketen door het maken van ketenafspraken tussen telers, bakkers, brouwers en in een later stadium veehouders die Veluwe streekproducten produceren. Onderdeel van het project is een onderzoek naar de haalbaarheid van een kleinschalige regionale mouterij ten behoeve van de op en rond de Veluwe aanwezige brouwerijen.	Stichting Erkend Veluws Streekproduct e.a.
IC2	Biokwaliteit	De tendens is om steeds meer nadruk te leggen op hogere productie (opbrengst), zwaardere bemesting en lange bewaarbaarheid van groenten, ten koste van bodemkwaliteit en voedingskwaliteit (inhoudsstoffen en smaak). Om onderscheidend te blijven is inhoudelijke doorontwikkeling van productkwaliteit noodzakelijk. In dit project wordt een instrument (kwaliteitsborgingsysteem) ontwikkeld, waarmee zowel de uiterlijke kwaliteit (uniformiteit in vorm en kleur) als de innerlijke kwaliteit (smaak en inhoudsstoffen) van groenten beoordeeld worden en	Louis Bolck Instituut e.a.

		dat praktische handvatten biedt om kwaliteitsaspecten structureel te verbeteren.	
--	--	--	--

POP3 Korte voorzieningsketens 2^e tranche 2017

Aanvrager	Partner	Titel
Gemeente Ede	Gemeente Barneveld, LTO Noord afdeling Gelderse Vallei en Cooperatie BoerenHart	Masterclass Produceren in de korte voedselketen
Gemeente Brummen	Landschapsnetwerk Brummen en Boerderij Groot Zuidwijk	Korte Voedselketens Brummen
Gemeente Berg en Dal	Gemeente Heumen en Harms Hoeve	Meer streekproducten in Berg en Dal en Heumen
Gemeente Epe	Gemeente Heerde en Voorst, Natuurboerderij Villa Bakhuis, Stichting Erkende Veluws Streekproduct en Rabobank Noord Veluwe	Versterking van korte ketens op de Veluwe en IJssel vallei
Gemeente Lochem	Bronckhorst, Zutphen, Versboerderij Daalwiek, Vereniging Streekproducten Achterhoek-Liemers en Binnenstadsmanagement Zutphen	Korte Ketens in Lochem, Bronckhorst en Zutphen
Gemeente Doetinchem	IJsboerderij De Steenoven, Smits Groentenwekerij BV	Beter eten met een korte keten
Stichting Hoeve Klein Mariëndaal	Gemeente Arnhem en Stichting De Blauwe Wijk Economie	Zwammenkring regio Arnhem
Gemeente Tiel	Gemeente Lingewaal, Geldermalsen, Neerijnen en Culemborg, Zuivelboerderij Noordam-Hellow	Lekker Lokaal Rivierenland